

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 36 coroane (18 Lei)
Pe jumătate de an 18 " (9 ")
Pe un pătrun de an 9 " (4 ")
Un număr . . . . . 70 fileri (35 bani)

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărațiune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 20 cor., până la 200 de cuvinte 25 cor., de aci în sus 30 cor.

No. 1461/1920

Pastorală pentru buna ordine

MIRON

Din mila lui Dumnezeu și voința clerului și-a poporului Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, Exarh al Plaiurilor, Primat al României și Locțiitor al Cesareei din Capadochia, etc.

Iubitului cler și popor din mitropolia Ungro-Vlahiei, har și pace dela Dumnezeu, părintele din ceruri, iară dela Noi salutarea și binecuvântarea Noastră arhipăstorească.

„Si voui așază locuința mea între voi și sufletul meu nu va va urî pe voi, și voui umbli între voi, . . . si voi veți fi poporul meu.

III Moisi XXVI. 11.

Prea milostivul D-zeu, carele în a sa negrăită bunătațe și înțelepciune neincetat îngrijește de sf. sa biserică, — voină a chemă pe Smerenia Noastră dela Sf. Episcopie a Caransebeșului în cea mai înaltă vrednicie ierarhicească, — a făcut ca Sf. Sinod, împreună cu reprezentanții poporului și ai clerului din România Mărită, întruniți în marele Colegiu Electoral, să Ne aleagă în ziua de 18/31 Decembrie 1919, de mitropolit primat al țării.

Iară Preainălțatul și iubitul nostru Rege Ferdinand I, întărind această alegere canonică și legală a Smereniei Noastre, — a binevoit, ca în ziua următoare să Ne încredințeze — potrivit legiurilor și datinilor țării noastre, — toiașul de suprem arhipăstor al ei.

Deplin conștient, atât de greutatea sarcinii, la care am fost chemat, cât și de însemnatele îndatoriri ce sunt legate de ea, îmi pun toată „nădejdea în TATAI, scăparea mea în FIIL, acoperământul meu în DUHUL SFÂNT”, carele pre cele slabe le întărește și pe cele cu lipsă le împlinește.

Pe lângă această nădejde și adânc pătruns de cuvintele înălțătoare ale Mântuitorului, când ne zice: *Destul îți este fie darul meu, căci puterea mea întru cei slabi se întărește* (2. Cor. XII -9): — mă încurajează și asigurarea din cuvintele psalmistului: „D-nul ne pune o sarcină; dar El ne și ajută” (LXVIII -20). Iară de altă parte Ne îmbărbătează convingerea, că vom avea parte de bine-voitoarea conlucrare, atât în via Domnului cât și pe tarâmul cultural, umanitar, filantropic și social, a Preasfinților Noștri frați întru Hristos: mitropoliți, episcopi, arhierii și preoți, ne de mir, fie din cinul călugăresc.

Acest sprijin îl vom simți mai ales atunci, când în deosebi — întreg clerul nostru pastoral va fi

adânc pătruns nu numai de îndatoririle sfinte sale misiuni apostolești, împreunate cu grea răspundere înaintea lui D-zeu și oamenilor, ci va înțelege pe deplin și greutatea mari și vânturile aspre ce suflă azi, ca niște curente puternice, împotriva duhului creștinesc și al ordinei obștești, — și care tind a ne strica vechia noastră lege strămoșească și a înlocui temelile naționale ale tuturor așezămintelor țării și neamului nostru cu lucruri născocite în capete fără neam și fără patrie și fără D-zeu. Țările din vecinătate ne-au arătat, ce stricăciuni pot aduce pe capul popoarelor asemenea mișcări, dacă nu le știm înnăbuși în germene, până nu s'au întărit. —

Această conștiință a responsabilității și a prăpastiei, ce ar putea veni și asupra neamului din întrelăsările noastre, trebuie să împintene astăzi mai mult, — decât oricând altă dată — pe fiecare, ca să fie la înălțimea chemării sale. Măncând din îndemnul acestei răspunderi, împreună cu Sfântul Apostol Pavel, vă sfătuiesc și eu cu toată stăruința pe toți slujitorii altarelor noastre: *„Imbrăcați-vă cu toată armarea lui D-zeu, ca să puteți sta împotriva meștesugirilor celui-necurat; . . . învingând coapsle voastre cu adevărul, îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății și încălțându-vă picioarele voastre întrn gătirea evangheliei păcii. Preste toate luați pavyza credinței, cu care veți stinge toate săgețile arzătoare ale vicelanului. Și luați coiful mântuirii și sabia duhului, care este cuvântul lui D-zeu”* (Efes. VI—11—17).

Cu alte cuvinte, seriozitatea vremilor cere imperios, ca preoții să-și deschidă mai des „gura întrn a propovedui taina evangheliei” (Efes. VI, 19).

Aceasta nu este un lucru ușor, cunoscând istețimea Celor vicleni, ci cere dela preoți o temeinică pregătire, o stăruitoare adunare de cunoștințe și argumente, pentru a răsturna îndemnurile celor ce voiesc „a învălî lumea cu învățături felurite și străine”. (Evrei XIII -9), cari încearcă, să o „răpească cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă după predania oamenilor, după stihilele lumii și nu după Hristos” (Colos. II—8).

Din darul Celui-de-sus prăznuim în timpul acesta o nouă aniversare a *Învierii Domnului*, care a urmat după grele pătămiri și după cea mai mare jertfa, ca să rămâie acest fapt miraculos pe vecie mângâierea celor în strămtoare și nădejdea puternică a tuturor celor ce sunt prigoniiți și apăsați pentru dreptate, a tuturor celor ce sufer pentru o cauză dreaptă, că — oricât de grea și de lungă ar fi mucenicia lor — la urmă totuși cu hotărâre are să urmeze ceasul mântuirii, ziua libertății și a învierii spre o nouă viață.

Veacuri întregi au zăcut milioane de frați de-ai

noștri în robia împărățiilor dușmane, care — nu numai le-au făcut toate nedreptățile — ci uneori i-au pus sa tragă în jug ca vitele și i-au silit să rostească și „Tatăl nostru“ în limbi streine. Dară *credința în Dumnezeu și nădejdea în ceasul învierii* a fost singura putere plină de farmec, care a oțelit răbdarea poporului român asuprit și în robie amară. — Și iată, astăzi am ajuns în starea fericită de a serba cu îndoită bucurie sf. paști, căci de aci înainte ne este dat să prăznuim și învierea neamului și închiegarea lui într'o singură patrie mărită, în frunte cu un singur și mare Domnitor, simbolul văzut al Unității și al mândriei noastre naționale.

Dar această bucurie, ce ni-a trimis-o Dumnezeu, a sporit ura în potrivă noastră a celor ce nu văd cu ochi buni înălțarea neamului românesc și întărirea țării noastre. Ucenicii lor, ca niște lupi îmbrăcați în piele de oaie, purtând nume, ce sună românește, dar cu sânge străin de neamul românesc și cu sufletul, în care nu există nici cea mai mică dragoste de acest scump ră-mânt românesc, apărat cu sângele părinților și strămoșilor noștri, și cu așezămintele scumpe inimii fiecărui Român — se ivesc tot mai des prin ținuturile țării noastre și în cuvinte dulci încearcă să seducă pe cei ușor crezători.

Unii din ei atacă legea și biserica părinților și strămoșilor noștri și pe slujitorii ei, știind bine, că credința acestei biserici, propoveduită de preoții noștri, a fost *anghira* corabiei, care ne-a mântuit în cursul veacurilor de valurile timpurilor viforoase, ce de atâtea ori amenințau a ne înghiți, — și că crucea creștinească, în care crede tot Românul, este semnul văzut al credinței noastre, care pe cei credincioși ne *înlărește*, iară celor cu suflet necurat le este *rand*. Deci — nimicind credința strămoșească — voesc să scoată cea mai puternică hârnă din temelii casei noastre, că apoi ea să se poată prăbuși la cel mai mic vânt, precum același soi de proroci falși au prăbușit împărății odinioară mari și tari.

Alții din ei găsesc, că totul a fost și e rău în țara noastră și deci toată ordinea socială și așezămintele ei vechi trebuie răsturnate și înlocuite cu altele, după chipul și asemănarea lor. Față de aceștia se potrivește cuvintele Sf. Apostol Pavel către ucenicul său Titu: *„Toate sunt curate celor curați; iară celor necurați și necredincioși nimica nu este curat, ci li s'a pângărit și mintea și conștiința (II—7).*

În fața acestor proroci mincinoși, nouă — celor ce suntem adevărați moșteni și fii ai acestei țări și ai neamului românesc — ne este scump inimii noastre tot *ce-a fost și ce este pe pământul nostru*. Cu toate* ale noastre ne-am ridicat acolo, unde suntem azi; iară ceea ce vom allă noi — cari ținem la viitorul neamului — că este rău în țara noastră și nu se mai potrivește cu zilele de progres — vom schimba noi înși-ne în mai bine și fără a ataca temelile existenței noastre de până acum, căci vai de țara și poporul, care n'are la temelii sa „piatra cea din capul unghiului“, adică pe Hristos și netrecătoarele lui povețe. „*În mormânt se vor întoarce nelegiuții și toate popoarele, care uită pe Dumnezeu*“ — zice psalmistul (VIII—10). Am văzut și auzit, ce s'a întâmplat în Rusia, după ce străinii au scos această piatră probată din temelii ei. Acești străini mormesc poporul cu vorba, că voesc libertate; dar bine să ne însemnăm cuvintele Ap. Pavel, că „*Libertate este numai acolo, unde este duhul Domnului*“. (II. Cor. III—17).

Pe lângă agenții amintiți, cari stau în slujba străinilor, mai sunt și între noi oameni cu vederi greșite.

Unii, mai ales din ținuturile desrobite, cred că acum în România liberă va curge prin toate pâraele lapte și miere, că acuma nu mai au nimica de făcut, nu mai au să plătescă dări și imposite.

Din potrivă — acum că suntem noi înși-ne stăpâni preste întreaga țară — trebuie să ne gândim zi și noapte, cum să muncim mai bine, să producem mai mult și să sporim bogăția țării, cum să jertfim mai mult pentru țară, căci ea e casa noastră — a tuturor —, ca să o scoatem din greutățile și din datorile, în care au împins-o rășboiul, cum să refacem toate pagubele și să reclădim toate cele ruinate, ca în timpul cel mai scurt să nu fie țară mai frumoasă și mai bogată ca a noastră.

Și această stare o vom ajunge mai iute atunci, când nu vom cărti unii în contra altora — căci nu există Român cinstit, carele se nu vree binele țării și neamului, — când nu vom aștepta dela alții, și în deosebi dela străini, să ne îndrepte neajunsurile din casa noastră, — când fiecare din noi —, dar absolut fiecare — se va întreba: „ce a făcut el înșuși“ pentru delăturarea relexor, pe care nu oamenii, ci forța împrejurărilor, a rășboiului, le-a adus pe capul nostru și pe al tuturor țerilor din Europa. Dacă numai ne vom văieta mereu, „că nu-i bine“, „că e rău“, n'o să ajutăm nimic nici nouă, nici țării.

„Nu a plânge numai și-a varsă suspine
Este dat la inimi nobile, române...“

Trebuie să pue fiecare umărul la leucă și cu puteri unite să scoatem cu toții carul din nămol. Prin muncă stăruitoare și fără cărtire — mergând fiecare la locul și treaba sa — vom face mai mult, decât luându-ne după vorbele, celor ce vor să ne sporiască și înăsprească nemulțumirile. Barbat și om deplin este acela, care nu se bocește, și cel ce știe învinge necazurile. Și-apoi — după-ce am ieșit biruitori din cel mai mare rășboiu al lumii, după-ce am trecut cu vitejie preste cel mai uriaș necaz — să ne pierdem acum cumpătul și răbdarea față de niște necazuri mărunte, că „n'avem petrolu“ că „n'avem destulă sare“, că „nu putem călători destul de comod“ și multe altele?

Deci — în fața prorocilor, cari vestesc învățături străine de biserica noastră națională și primejdioase pentru viitorul nostru, în fața celor ce au adus din țările streine, pe unde au umblat în timpul rășboiului — pe lângă fel și fel de boale trupești — și boale sufletești, cari adevărat au alunecat cu sufletul spre învățături rătăcite și greșite, de neascultare sau chiar de rășvrătire; cu un cuvânt în fața tuturor celor nemulțumiți dintre noi: Voi, iubiți preoți de pretutindenea, suiți treptele amvonurilor și vestiți din ele „*cele ce slujesc pacea și cele ce sunt spre a ne face mai buni unii pe alții*“ (Rom. XIV—19). Pregătiți-vă totdeauna astfel, încât să se plinească prin voi cuvântul prorocului Isaia, când zice: „*Precum ploaia și zăpada se pogoară din cer și nu se întoarce până adapă pământul și-l face să rodească și să odrăsească, ca să deie sămânță celui ce seamănă și pâine celui ce mănâncă: — așa să fie cuvântul, care iese din gura voastră; să nu se întoarcă la voi îndeșert, ci să împlinească toate, câte am voit, și să dobândească toate, pentru câte v'am trimis*“ (LV—10—11).

Iară Tu — iubit popor Român de pretutindenea — nu te lua după agenți nămiți de străini și din străinătate, ca să producă zizanie și să împiedece închiegarea noastră într'un neam puternic și într'o țară tare și respectată de toți, cari ascultă de apostolul neamurilor care ne zice tuturor: „*Nu vă lăsați amăgiți în nici o privință, și nici într'un chip*“. (Pavel II Tes. II—3—4).

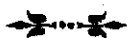
Urmați povețele mele — a Mai marelui vostru sufletesc și sfaturile fraților noștri în Iristos, învățăturile maicii noastre biserici și ale slugilor ei, cari toți suntum fiii neamului, cari toți voim binele lui și al țării noastre, căci ne doare de ea; și tocmai de aceea voim nu s'o destrămăm — ci s'o întărim pentru vecie, spre binele și fericirea tuturor celor ce am creat'o și apărât'o. Deci, lubiți fii sufletești, vă recomand tuturor: **CREDINȚĂ și MUNCĂ și cu timpul toate celelalte se vor adânge totă.**

Prin aceste cuvinte, — vestind cu prilegiul praznicului sf. Paști clerului și poporului suirea pe scaunul de mitropolit primat al României întregite —, trinitem tuturor doririle de bine.

București, din reședința sfintei noastre Mitropolii, în ziua Învierii Domnului 1920.

MIRON

Mitropolit Primat.

Nr. 699 B. ex 1920.

Circular

cătră oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia Caransebeșului.

Congresul național bisericesc în ședința sa din 14.27 Februarie 1920 sub Nr. prot. 84 a luat în chestiunea salarizării funcționarilor bisericești următoarea hotărâre:

„Salarizarea preoției, funcționarilor consistoriali, profesorilor școlilor normale și dela institutle teologice se face pe baza tablourilor staverite de C. D. prin ordonanța rezortului cultelor și instrucțiunii publice Nr. 20.3000/1919 sub literile B. C. D. conform principiilor staverite în acest concluz. În salarizarea staverită prin concluzul de față, până la regularea definitivă, se vor cuprinde venurile parohiale de nou staverite în urma recerării C. D. și numai diferența li-se va licvida prin ajutorul de stat.

Banii de cvartir însă nu se compută parohilor, capelanilor și protopresbiterilor. În schimbul acestei dotării preoția este îndatorată a susținea catehizarea în școlile primare fără altă retribuție.

Statul personal al preoției pe baza calificățiunii se împărțește în trei categorii:

a) Parohii ori capelani cu pregătiri inferioare, adecă fără 8 cl. liceale, ori cu 8 cl. dar fără maturitate, să se încadreze conform tabloului B. dela cl. XI. gr. 3 până la cl. VIII. gr. 1.

Acei parohii și capelani, cari au mai puține clase liceale și cursul teologic sistematic, primesc și un adaus de serviciu anual lei 1800.

b) Parohii și capelanii cu 8 cl. de liceu și maturitatea se încadrează conform tabloului C. începând cu cl. X. gr. 3.

c) Parohii și capelanii cu calificățiune academică terminată (doctorat ori licență) se încadrează conform tabloului D. începând cu cl. IX. gr. 3.

d) Protopresbiterii se încadrează ca parohii conform calificățiunii lor și primesc un adaus de serviciu anual lei 3600.

Aceste norme de salarizare intră în vigoare retroactiv începând cu 1 Septembrie 1919.

Fiecare clasă are 3 gradații. Înaintarea în gradațiile claselor de salarizare se face în mod automatic tot la 3 ani.

Înaintările dintr'o clasă de salarizare într'alta însă se vor face pe cale de promovare prin decret. Promovările le face autoritatea, care a executat încadrarea. (Punct 1.)

Încadrările se fac constatându-se calificăția, apoi anii de serviciu până în ziua încadrării și se fixează 9 ani pentru o clasă.

Întrucât cineva ar avea mai mulți ani de serviciu decât timpul claselor din tabloul potrivit, totuși, nu se poate încadra numai în cea mai mare clasă și gradație din tabloul respectiv.

Normele de salarizare construite în acest concluz sunt provizoare, până la regularea definitivă, ce va urma la unificarea bisericii.

Pentru executarea acestui concluz congregual, transpus nouă cu adresa Prea Veneratului Consistor mitropolitan ddo 15.28 Februarie 1920 Nr. 77 M., dispunem următoarele:

Prea Onorații Domni protopresbiteri și administratori protopresbiterali vor chema de urgență la sediul protopresbiteral pe toți preoții din tract și pe baza datelor adunate amăsurat circularului consistorial ddo 21 Septembrie 1919 Nr. 1743 B. ex 1919, emis în obiectul regulării dotațiunii preoției, va staveri venitul curat al fiecărui preot din parohie, calificățiunea preotului, anii de serviciu până în ziua încadrării și va face încadrarea preoților, cari sunt în funcțiune, în conformitate cu principiile staverite în mai sus amintitul concluz congregual.

Conspectul preoților astfel încadrați, redactat în șirul alfabetic al comunelor bisericești și al parohiilor, se va compune în 2 exemplare originale, și ambele sumizate în regulă, se vor înainta încoaci cel mult până la 10 Maiu 1920.

Pentru orice întrelăsare sau întârziere toată răspunderea cade asupra aceloră din a căror vină conspectele cerute nu vor intra aici la termenul fixat.

Conducătorii oficiilor protopresbiterale sunt răspunzători pentru exactitatea datelor cuprinse în conspectele încadrării preoților, dreptaceea ei să fac băgători de seamă, să controleze cu temei autenticitatea atestatorilor și documentelor cu cari preoții vor adeveri datele fasionate.

La rândul lor preoții sunt îndrumați ca să se prezinte îndată ce vor fi chemați din partea Prea Onorațiilor Domni protopresbiteri la sediul protopresbiteral, ducând cu sine toate documentele recerute pentru adevierea datelor necesare la încadrare.

Pentru o mai bună orientare lăsăm să urmeze mai jos formularul încadrării preoților și tablourilor B. C. și D. din ordonanța Consiliului Dirigent, rezortul cultelor și instrucțiunii publice, de sub Nr. 20.300/1910 pe baza cărora au să fie făcute încadrările.

Acest circular se publică numai în Foaia Diecezană, în urmare Oficiile parohiale să nu mai aștepte ca să li se trimită și separat la adresa lor.

Caransebeș în 9 Aprilie 1920.

Președintele Consistorului:

Filaret Musta m. p.
arhimandrit, vicariu episcopesc.

Ad Nr. 699 B. ex 1920.

Formularul

pentru încadrarea parohilor, capelanilor și protopopilor din protopopiatul în conculuzul Nr. 84 al Congresului național bisericesc din 1920.

conform principiilor staverite

Nrul curent	Numele comunei bi- sericești și parohia (I, II, III)	N. MELE PROTOPOLIT	Calificatiunea preotului	Data (anul luna și ziua) introducerii în funcțiune preoțească	Anii de serviciu	Tabloul	Clasa	Gradația	Termenul, când are a-se face avansarea în clasă și gradație	Soție	N-rul copiilor îndreptățiți la ajutoare	Starea ta- mulară a preotului			Venitul curat dela parohie	Remanență după detragerea venitului curat din parohie	Adaus de serviciu	Adaus familiar	Ajutor lunar de scumpete	Ajutor de vestimentație		TOTAL	OBSERVARE	
												Salar	Ajutor de războiu	Total						pentru sine	pt. familie			
1	Boiaș I	N. N.	Diplomă de învățător și cursul teologic sistematic adevă de 3 ani	1 Maiu 1890	30	B.	VIII	3	1 Maiu 1923	1	3	4300	2700	7000	400	6600	1300	1600	1800	500	800	13,100		
2	Logoj II	N. V.	8 clase liceale fără matura- ritate și cursul teologic sistematic	1 Maiu 1890	30	B.	VIII	3	1 Maiu 1923	1	4	4300	2700	7000	800	6200	1300	2000	1800	500	1000	13,300		
3	Logoj III	A. B.	8 clase liceale și matura- tate, cursul teol. sistematic	1 Maiu 1890	30	C.	VII	3	1 Maiu 1923	1	5	5600	3000	8600	900	7700	2400	2400	1800	500	1200	16,000		
4	Logoj IV	N. N.	Calificatiune academică terminată (doctorat ori licență)	1 Maiu 1890	30	D.	VI	3	1 Maiu 1923	1	3	7100	3600	10700	1000	9700	3600	1600	1800	500	800	18,000		
DE TOT:												4	15	21300	12600	33900	3100	30200	9600	7600	2000	3800	69,400	

Logoj Ia . . . Mai 1920.

(L. S.)

Nota : Compuțul se face în Lei.

Protopoposbiter

Pentru apărarea și consolidarea țării

Nu este nici o deosebire între fapta aceluia, care, fiind valid s'a sustras dela serviciul militar în timpul războiului și între fapta aceluia, care, având bani, refuză de a subscrie la împrumutul ce statul lansează pentru refacerea, apărarea și consolidarea țării.

Brătescu-Voinești.

Tabloul B)

TABLOU

despre retribuțiunile învățătorilor dela școlile primare.

Anii de serviciu	Clasa	Gradația	Salariu	Ajutor de războiu	Total	Bani de cvartir după clasa							adaus de serviciu	
						in Lei								adaus de serviciu
						I	II	III	IV	V	VI	VII		
1			2000	1700	3700									
2		3	2000	1700	3700									
3			2000	1700	3700									
4			2200	1800	4000									
5 XI		2	2200	1800	4000	800	720	640	560	480	400	320		
6			2200	1800	4000									
7			2400	1900	4300									
8		1	2400	1900	4300									
9			2400	1900	4300									
10			2600	2000	4600									
11		3	2600	2000	4600									
12			2600	2000	4600									
13			2800	2100	4900									
14 X		2	2800	2100	4900	900	810	720	630	540	450	360		
15			2800	2100	4900									
16			3000	2200	5200									
17		1	3000	2200	5200									
18			3000	2200	5200									
19			3300	2400	5700									
20		3	3300	2400	5700									
21			3300	2400	5700									
22			3600	2500	6100									
23 IX		2	3600	2500	6100	1000	900	800	700	600	500	400		
24			3600	2500	6100									
25			3900	2600	6500									
26		1	3900	2600	6500									
27			3900	2600	6500									
28			4300	2700	7000									
29		3	4300	2700	7000									
30			4300	2700	7000									
31			4700	2800	7500									
32		2	4700	2800	7500									
33			4700	2800	7500									
34 VIII			5100	2900	8000	1300	1170	1040	910	780	650	520		
35			5100	2900	8000									
36			5100	2900	8000									
37		1	5100	2900	8000									
38			5100	2900	8000									
39			5100	2900	8000									
40			5100	2900	8000									

După categoriile de localități și adică : Clasa de cvartir I—II. 1000 Lei, III—IV. 1200 Lei, V—VI. 1000 Lei și VII și VIII 800 Lei. Acest adaus, îl primesc numai învățătorii cari au patru clase secundare și școlă normală (de 3 sau 4 ani) completă.

OBSERVARE: Afară de retribuțiunile specificate în tablou, mai compet învățătorilor adausul familiar și ajutorul de vestminte în baza dispozițiilor cuprinse în norme. Adausul familiar c: pentru fiecare membru de familie îndreptătit 400.— Lei Ajutorul de vestminte : pentru capul de familie 500.— Lei, pentru membru 200— Lei.

Tabloul C)

TABLOU

despre retribuțiunile profesorilor dela școlile civile, dela școlile de ucenici și profesionale și dela școlile comerciale de gradul I.

Clasa	Gradația	Salariu	Ajutor de războiu	Total	Bani de cvartir după clasa							adaus de serviciu	
					in Lei								adaus de serviciu
					I	II	III	IV	V	VI	VII		
a) Profesori titulari:													
VII	1	6600	3300	9900									
	2	6100	3100	9200	1600	1440	1280	1120	960	800	640	240	
	3	5600	3000	8600									
VIII	1	5100	2900	8000									
	2	4700	2800	7500	1300	1170	1040	910	780	650	520	2400	
	3	4300	2700	7000									
IX	1	3900	2600	6500									
	2	3900	2500	6100	1000	900	800	700	600	500	400	2400	
	3	3300	2400	5700									
X	1	3000	2200	5200									
	2	2800	2100	4900	900	810	720	630	540	450	360	2400	
	3	2600	2000	4600									
b) Profesori suplinitori și practicanți :													
X	1	3000	2200	5200									
	2	2800	2100	4900	900	810	720	630	540	450	360	2400	
	3	2600	2000	4600									

OBSERVĂRI: Afară de retribuțiunile specificate în tablou, mai compet profesorilor adausul familiar pentru fiecare membru de familie îndreptătit 400 Lei; ajutor de vestminte pentru capul de familie 500 Lei; pentru fiecare membru 200 Lei.

Tabloul D)

TABLOU

despre retribuțiunile profesorilor dela licee, școlile reale superioare, școlile normale și comerciale superioare.

Clasa	Gradația	Salariu	Ajutor de războiu	Total	Bani de cvartir după clasa							adaus de serviciu	
					in Lei								adaus de serviciu
					I	II	III	IV	V	VI	VII		
a) Profesori titulari:													
VI	1	8700	4400	13100									
	2	7900	4000	11900	2000	1800	1600	1400	1200	1000	800	3600	
	3	7100	3600	10700									
VII	1	6600	3300	9900									
	2	6100	3100	9200	1600	1440	1280	1120	960	800	640	3600	
	3	5600	3000	8600									
VIII	1	5100	2900	8000									
	2	4700	2800	7500	1300	1170	1040	910	780	650	520	3600	
	3	4300	2700	7000									
IX	1	3900	2600	6500									
	2	3600	2500	6100	1000	900	800	700	600	500	400	3600	
	3	3300	2400	5700									
b) Profesori suplinitori și practicanți :													
IX	1	3900	2600	6500									
	2	3600	2500	6100	1000	900	800	700	600	500	400	1800	
	3	3300	2400	5700									

OBSERVĂRI: Afară de retribuțiunile specificate în tablou, mai compet profesorilor: Adausul familiar pentru fiecare membru de familie îndreptătit 400 Lei; ajutor de vestminte pentru capul de familie 500 Lei, pentru fiecare membru 200 Lei.

Asociația culturală din Banat

Și înființarea acestei importante instituții culturale este a-se datorii fostului nostru episcop, Înalt Prea Sfinției Sale parintelui *Dr. E. Miron Cristea* mitropolit-primat al României întregite. Preocupat de soluționarea crizei cărții românești, care lipsea cu desăvârșire din școalele de pe teritoriul Banatului, și ele abia desrobite din obezile șovinismului maghiar, a dat sămânța, care apoi sămănată de sămăntorii agili ai cuvântului românesc din orașul acesta, a incolțit și a dat viața „Asociației din Banat”.

Comitetul pregătitor, proptit prin staruințele rare ale unui vrednic fiu al pământului nostru, profesorul *Dr. Traian Lalescu*, a desfășurat în curs de 8 luni o uriașă activitate. A împărțit peste tot 17.000 cărți școalelor și dascălilor din Banat. A daruit bibliotecii, constatatoare din câte 600 volume, celor 12 școli secundare. A daruit fiecărui învățător de pe acest colț mândru al pământului românesc „Istoria neamului” și „Geografia României”, întărind astfel conștiința națională a luminaților satelor noastre. A împărțit sutelor de studenți cărți de școală gratuit sau cu preț redus; și în fine a inițiat o vie propagandă în societatea intelectualilor din vechiul regat pentru colectarea de cărți românești pe scama Banatului și pentru un ciclu de conferințe culturale, ce urmează a să fiină din partea celor mai distinși scriitori și profesori universitari.

În sfârșit a știut solicita sprijinul fostului prim-ministru *Ioan I. C. Brateanu* și al fostului ministru al cultelor *Dr. C. Angelescu*, prieteni distinși și desintereșați ai Banatului, cari au pus temelia materială a Asociației noastre culturale printr'un dar princiar de 500.000 lei. Începutul laudabil al comitetului pregătitor în frunte cu *arhiepiscopul-cărturar*, a fost încoronat prin marea și demnitătea, care a caracterizat adunarea generală de constituire a acestei Asociații, ținută la 2-15 Aprilie 1920 la Timișoara.

În prezența unui distins public: preoți, învățători, profesori, carturari și țărani, cu o cuvântare maiestru mitropolitul primat conturează începutul și apoi desemnează caile pe cari va umbla „Asociațiunea culturală din Banat”. Cuvântarea Înalt Prea Sfinției Sale va urma în unul din numerii noștri viitori. Profesorul *dela* universitatea din București *Dr. Traian Lalescu* aduce asigurările oamenilor de litere din vechiul regat, ca își vor da obolul lor intelectual acestui însemnat focal cultural. Ministrul *Antoniu Mocsonyi* făgăduiește sprijinul actualului guvern.

Secretarul Asociației *Dr. Cornel Cornean*, făcând o reprivire istorică asupra trecutului cultural al Banatului, scoate la iveală opera culturală a unor vrednici fi ai acestui ținut, cari cunoscuți fiind în viitor tot mai bine, publicându-li-se viața și scrierile lor în întregime, se vor ridica alături de ceilalți nemuritori ai neamului din alte părți. Schițează apoi rolul precumpenitor ce l-a jucat școala românească de aici în trezirea conștiinței naționale la poporul de rând, apoteozând munca uriașă

de luminători a preoției și a dascălului românesc. În sfârșit da o lecție clară asupra întemeierii Asociației culturale din Banat, asupra activității comitetului pregătitor și asupra programului de muncă ce va avea să-l desfășure noua societate. Expozeul d-lui *Dr. C. Cornean* este viu aplaudat și se va da în întregime publicității, constituind el o pagină culturală de netăgăduită valoare.

Urmează raportul bibliotecarului, profesor *Alexandru Bușiu*, despre circulația cărților și a căsărilor, *Dimitrie Sgăverdia*, despre starea financiară a societății.

Se votează statutele redactate de comitet și la propunerea d-lui *Dr. Cornel Cornean* se aleg membrii de onoare *I. C. Brateanu*, *Dr. C. Angelescu* și ministrul actual al cultelor *Petre P. Negulescu*. Asemenea se declară membrii de onoare episcopii români ai Banatului.

În fine se alege comitetul central pe 5 ani în frunte cu Înalt Prea Sfinția Sa mitropolitul primat *Dr. E. Miron Cristea* ca președinte și cu d-nii *Dr. Cornel Cornean* și *Dr. Traian Lalescu* ca vicepreședinți. Comitetul se compune din 20 persoane, între cari se află lamura intelectualilor noștri din toate părțile Banatului: ca *Ileanu Ungureanu*, *Dr. George Popoviciu*, *Dr. Ioan Sârbu*, *Dr. Iosif Popoviciu*, *Ioan Vidu*, *Mihail Gaspar*, directorul regional din Logoj *Ioan Petroviciu*, *Dr. Vasile Loiechița*, Ministrul *Antoniu Mocsonyi*, ș. a. Revizorii școlari din *Caras-Severin*, *Timiș-Torontal* sunt membri de drept ai comitetului.

Sediul Asociației e Caransebeșul. Astfel, Înalt Prea Sfinția Sa Domnul Președinte, a încredințat conducerea societății vicepreședintelui întâiu d-lui *Dr. Cornel Cornean*.

Comitetul în prima sa ședința a hotărât să pornească și să susție în mod statornic o mișcare de progres cultural în toate direcțiunile și în deosebi:

1. întemeind biblioteci pentru toate școalele secundare și civile, precum și pentru comune, răspândind astfel pretulindenea cartea românească;

2. sprijinind cu premii și cu ajutoare orice manifestare de cultura românească;

3. receditând producțiile de valoare ale literaturii banațeni;

4. ținând și aranjând conferințe, prelegeri și producțiuni artistice și culturale prin toate colțurile acestui ținut, pentru a generaliza tot soiul de cunoștințe folosite și a deștepta și cultiva gustul pentru tot ce aparține domeniului artei românești, pentru care banațenii au predispoziții adeseori foarte pronunțate și aptitudini înăscute;

5. staruind pentru înființarea de școli noi, mai mai ales școli profesionale, și în special pentru înființarea unui politehnic în Timișoara și a altor așezăminte culturale;

Asociația culturală din Banat a fost îmbrățișată cu multă căldură în Timișoara, înscriindu-se ca membrii peste 200 persoane. Taxa de înscriere e 25 lei (50 cor.) iar de membru e 12 lei anual. Exemplu bun l-a dat Înalt Prea Sfinția Sa înscriindu-se membru fondator cu 1000

cor.: dl ministru Antoniu Moesonyi cu 1000 cor.; dl Traian Lalescu cu 5000 cor.

Îndernam la rândul nostru pe toți intelectualiți de cultura și progres să se însinue sub cutele drapelului „Asociațiunea culturale din Banat.”

Correspondent.

Ordinea examenelor

la liceul de stat „TRAIAN DODA” din Caransebeș.

Sâmbătă, 8 Mai de la 7—12 examen în scris de cl. VII dif. și integral.

Luni, 10 Mai examen oral de dif. cl. VII și integral cl. VII.

Marti, 11 Mai sistarea prelegerilor în cl. VIII la orele 12.

Marti și Miercuri, 11 și 12 Mai examen în scris cu elevii part. cl. VIII.

Joi, 13 Mai examen de clasă cu elevii ordinari de cl. VIII.

Vineri, 14 și Sâmbătă, 15 Mai examen oral de cl. VIII cu elevii particulari.

Luni, 17 Mai, orele 7—12 examen de maturitate în scris din limba română.

Marti, 18 Mai orele 7—12 examen de maturitate în scris din limba latină.

Miercuri, 19 Mai orele 7—12 examen de maturitate în scris din matematică.

Luni, 14 Iunie, Marti 15 și Miercuri 16 Iunie examen oral de maturitate.

Marti 15 Iunie sistarea prelegerilor în cl. I—VII.

Miercuri 16 Iunie examene de religie, în următoarea ordine:

Elevii ort. români cl. I 7—8, cl. II 8—9, cl. III 9—10, cl. IV 10—10½, cl. V 10½—11, cl. VI 11—11½ și cl. VII 11½—12.

Elevii greco-catolici, rom.-catolici, ev.-reformați și izraeliți de la orele 7 dimineața.

Joi 17, Vineri 18 și Sâmbătă 19 Iunie examene de clasă cu elevii ordinari.

Luni 21 Sâmbătă 26 Iunie examene în scris și orale cu elevii particulari de clasa I—VII.

Observare: La examenele de clasă cu elevii ordinari, cei dubii vor răspunde la toate obiectele. Examene speciale se vor face: la cl. I din limba română, matematică, geografie și ist. naturală (Joi 17 Iunie 7—12 a. m.), la cl. II Joi 17 Iunie 3—6 d. a. din limba română, limba latină, istorie și matematică; cl. III Vineri 18 Iunie 7—12 a. m. din limba română, limba franceză, limba germană, fizică și istorie; cl. IV Vineri 18 Iunie 3—6 d. m. din limba română, limba franceză, istorie, geografie, igienă; cl. V Sâmbătă în 19 Iunie 7—12 a. m. limba română, elenă, geografie, matematică și istoria naturală; Sâmbătă d. m. 3—6 cl. VI din limba română, limba latină, istorie și fizică; cl. VII limba română, limba germană, matematică și istorie, iar la orele 6 ex. de muzică vocală și instrumentală. Duminică ex. de gimnastică la orele 5 d. m.

Sabin Evuțian
Director.

Ș T I R I

Hirotonirea și instalarea noului nostru mitropolit, a părintelui arhimandrit Dr. Nicolae Bălan se va face în cursul unei Mai, în catedrala din Sibiu.

Noul prefect al Caraș-Severinului. Dl Dr. Dimitrie Chiroiu a fost numit de noul prefect al județului nostru, în locul Dnului Dr. George Dobrin, care a demisionat din acest post.

Maj. Sa Regina și luxul. Reprezentantul unei mari case de mode din capitala, prezentând Reginei mai multe splendide toalete spre cumpărare, a fost refuzat, din cauza prețurilor ridicate, cu următoarele cuvinte: „Îmi pare rău, însă oricât de frumoase sunt toaletele, ele sunt prea scumpe chiar și pentru o Regină. Poate vei găsi în oraș pe cineva mai avut decât mine, vreun îmbogățit de războiu, care să poată plăti luxul soției sale cu suma enormă ce mi-o ceri. Întru cât mă privește, dacă nu se va putea altfel, îmi voi întoarce rochiile pe dos.” Vai, de-ar înțelege rostul acestor cuvinte atât de frumoase și pline de învățatură, toți ceie în risipa banului pentru toate plăcerile trecătoare ale acestei lumi, vad suprema lor fericire!

Daruri culturale. Înainte de deslușirea sa, Consiliul Dirigent a destinat sume însemnate din excedentele rezortului de comunicație și aprovizionare pentru scopuri culturale și anume: Câte 1 milion cor. pentru câte un cămin al ucenicilor de industriași și meseriași în orașele: Cluj, Oradea-mare, Arad, Satu-mare, Sibiu, Brașov, Târgul-mureș și Timișoara. Cât 2 milioane cor. pentru o biserică ortodoxă și una greco-catolică în Cluj. Un milion cor., ca fond pentru ridicarea unui monument al Unirii în Alba-Iulia. Un milion coroane pentru Asociațiunea din Sibiu. În total 12 milioane coroane.

Partea oficială

Note oficiale.

Nr. 928 Șc. ex 1920.

În legătură cu circularul consistorial ddo 4/17 Aprilie 1920 Nr. 763 Șc. ex. 1920 se comunică spre știre și acomodare învățătorimei din județul Caraș-Severin, că conferențele învățătorrești convocate pe zilele 5—6 Maiu a. c. s'au amânat conform înștiințării revizoratului școlar județan ddo 27 Aprilie a. c. Nr. 1541/1920 pe zilele 15—16 Mai 1920.

Președintele Consistorului:

Filaret Musta m. p.
arhimandrit, vicariu episcopesc.

Nr. 868 Șc. ex 1920.

Consiliul Dirigent Resortul culteilor și instrucțiunii publice sub 8 Martie 1920 Nr. 7210/1920 S. VI. interzice folosirea manualului de geografie: „Földrajz a népiskola IV osztálya számára a legujabb tanterv szerint írták Bursics Ernő és Egri György kepekkel. Singer és Wolfner kiadása Budapest IV Andrásy-ut 16.” în toate școlaele aflătoare sub autoritatea acestui Resort.

Ceeace se comunică pe această cale Onoratei învățătorimi spre conformare, iară Prea Onoraților Domni protopresbiteri spre controlarea executării acestei ordinațiuni.

Caransebeș, în 16/29 Aprilie 1920.

Filaret Musta m. p.
arhimandrit, vicariu episcopesc.

Concursuri.

Pentru întregirea definitivă a postului de *învățătoare* la școala conf. gr. or. rom. din comuna **Chevereshul-mare** se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele emolumente:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească 1000 cor. iar restul întregire dela stat.
2. Pentru participarea la adunarea generală și conferințele învățătoarești 50 cor.
3. Pentru scripturistică 20 cor.
4. Dela înmormântări unde va fi poftită 4 cor.
5. Dela parastase 2 cor.
6. Cortel în natură cu grădina de legume.

Doritoarele de a ocupa acest post, au să-și substearnă petițiunile conform normelor din vigoare la Prea On. Oficiul protopresbiteral în Buziaș și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a-și arata dexteritatea în cântare și a-și face cunoștință cu credincioșii.

Aleasa învățătoare se îndatorează a cerceta regulat ea însăși și a conduce tinerimea la biserică.

Chevereshul-mare, din ședința com. par. ținută la 22, Martie 1920.

George Popescu

pres. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Valeriu Minea

not. com. par.

1—3

Pentru îndeplinirea unui post de *învățător* la școala confesională ortodoxă română din **Hodos** protopresbiteratul Lugoj, se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. Salar în băni gata 600 coroane, iar restul ea întregire s'a petiționat dela stat.
2. Pentru participarea la adunarea generală și la adunarile despărțămintelor învățătoarești 20 coroane.
3. Pentru scripturistică 10 coroane.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor.
5. Locuința liberă în edificiul școlii cu grădina de 1 jugher.
6. Alesul învățător e îndatorat a cerceta regulat sfânta biserică la toate slujbele dumnezeiești, a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrui tinerimea școlară în cântări bisericești și funebreale.

7. A purta agendele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial.

8. A compune socoțile bisericești și ale cultului.

9. Dupa intravilanul folosit solvește însuși învățătorul toate dările.

Preferiți sunt cei cu cunoștințe muzicale spre a conduce corul vocal existent. De încălzirea salei de învățământ precum și de curățirea ei se îngrijește comuna bisericească.

Recursele instruate cu documentele de lipsă au a se înainta Prea Onoratului oficiu protopresbiteral în Lugoj, și recurenții sunt poftiți să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în s. biserică, nici decum însă în ziua de alegere.

Hodos, la 14 Martie 1920.

Simeon Blajovan

președ. com. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter.

Iulius Voda

notar.

1—3

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor ddto 1 Septembrie 1916 Nr. 6660 B ex 1916 se descrie concurs pentru ocuparea postului de capelan la parohia de cl. II-a cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul preot Ioan Măram din **Ciclova-română**. protopresbiteratul Oraviței cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. 15 jug. pământ și anume: 3 jug. livadă „Tramnic”, 4 jug. arătură „Dealul viilor”, 4 jug. arătură „Peris”, 4 jug. pădure „Morminți”.

2. Stola întreagă, uzuată dela 130 numere de casă. În lipsa de casă parohială alesul va avea a se îngriji singur de locuință afară de aceea a-și plăti și darea după pământul ce îl folosește.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită rugă rile instruate conform normelor din vigoare Prea On. oficiu protopresbiteral din Oravița-montana.

Totodată sunt poftiți a se prezenta în sf. biserică spre a-și dovedi dexteritatea în cântarea și oratoria bisericească cu prealabila încunoștințare a protopresbiterului tractual, nu însă în ziua alegerii.

Ciclova română, din ședința com. parohial ținută la 19 Martie (1 Aprilie) 1917

Ioan Stoia

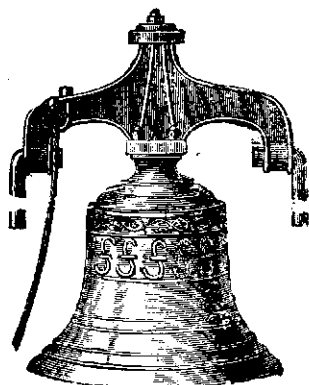
paroh. președinte.

Simion Veverița

notar.

În conțelegere cu mine: *Cornel Ștefan* adm. protopop.

1—3

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

21 52

Calculări de preț se trimit gratuit.